

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ «АЛТЫН БІЛІМ КІЛТІ» ӘДІСТЕМЕЛІК
ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ**

«М.Монтессори педагогикалық жүйесін ұлттық тәрбиемен ұштастыра отырып саусақ қол моторикасын дамытуға арналған дидактикалық ойындар» атты авторлық бағдарлама халықаралық ғылым мен білімді қолдау орталығының оқу-әдістемелік кеңес мәжілісінде талқыланып, Б.Алтынсарин атындағы ұлттық білім академиясының кітаптар палатасына тіркелініп **ISBN 978-601-369-883-0** нөмірі алынып 2023ж. «15» қазанның №713 хаттамасымен мақұлданып және «*TUTOR UP*» журнал баспаханасына ұсынылды.

ТІРКЕУ НӨМЕРІ: №14004091

Рецензент:

Абай ат.ҚазҰПУ-нің Біліктілікті арттыру және қашықтықтан білім беру орталығының доценті, педагогика ғылымдарының кандидаты, Бельгия Жоғары Мектебінің Гонорар профессоры, Халықаралық Ақпараттандыру Академиясының академигі - **А. Ш. Орақова**

Құрастырушы автор:

«ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ ӨСКЕМЕН ҚАЛАСЫ БОЙЫНША БІЛІМ БӨЛІМІНІҢ «МОНТЕССОРИЯ»БАЛАЛАР ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫ ЖӘНЕ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ДАМУ ОРТАЛЫҒЫ» ЖШС мектепалды даярлық тобының тәрбиешісі - **Ауганбаева Шинар Ромашевна**

«Алтын білім кілті»

ӘҒЗО басшысы: А.А Альжанова

Шығыс Қазақстан облысының білім басқармасы Өскемен қаласы бойынша білім бөлімінің “Монтессория” балалар интеллектуалды және шығармашылық дамыту орталығы” ЖШС мектепалды даярлық тобының тәрбиешісі - Ауганбаева Шинар Ромашевна ұсынған **«М.Монтессори педагогикалық жүйесін ұлттық тәрбиемен ұштастыра отырып саусақ қол моторикасын дамытуға арналған дидактикалық ойындар»** атты авторлық бағдарламаға

РЕЦЕНЗИЯ

Ұсынылып отырған «М.Монтессори педагогикалық жүйесін ұлттық тәрбиемен ұштастыра отырып саусақ қол моторикасын дамытуға арналған дидактикалық ойындар» атты авторлық бағдарлама қазіргі таңдағы актуалды тақырыптардың бірі болып табылады.

Авторлық бағдарламаның өзектілігі негізгі жалпы білім берудің мемлекеттік білім стандартының талаптарына және білім беру мекемесінің (орта мектептің) негізгі білім беру бағдарламасының талаптарына сәйкес жасалған. Балалардың шығармашылық сауаттылығын арттырып дамытады және оларды өз бетімен және үздіксіз өзін-өзі жетілдіріп, әрі қарай не тәрбиелеуге және білім берудің басқа салаларында іс-тәжірибеде қолдануға дайындайды. Оқу іс-әрекетінде интегративті тәсіл жүзеге асады, соған сәйкес балаларды оқыту, тәрбиелеу мен дамытудың күрделі міндеттері сабақта және өзіндік жұмыста орын алады. Оқытудың құзыреттілікке бағдарлануы прагматикалық сипаттағы педагогикалық мәселелерді шешуге мүмкіндік береді, балаларды нақты әлемде шебер жұмыс жасауға дайындайды. Бағдарламада балалардың білімін тереңдетіп сауаттылық дағдысын қалыптастыруға бағытталған тапсырмалар балалардың білім-білік дағдыларын қалыптастырумен қатар өмірге деген көзқарасын өзгертіп, шешуші роль атқарады.

Аталған авторлық бағдарламаның әзірленуі барлық талаптарға сай жасалынған.

Абай ат.ҚазҰПУ-нің Біліктілікті арттыру және қашықтықтан білім беру орталығының доценті,
педагогика ғылымдарының кандидаты,
Бельгия Жоғары Мектебінің
Гонорар профессоры,
Халықаралық Ақпараттандыру
Академиясының академигі

А.Ш.Орақова

УДК 371.214
ББК 74.202
М11

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ АҒАРТУ МИНИСТРЛІГІ

АВТОРЛЫҚ БАҒДАРЛАМА

«М.Монтессори педагогикалық жүйесін ұлттық тәрбиенен ұштастыра отырып саусақ қол моторикасын дамытуға арналған дидактикалық ойындар»

Құрастырушы:

«ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ ӨСКЕМЕН ҚАЛАСЫ БОЙЫНША БІЛІМ БӨЛІМІНІҢ «МОНТЕССОРИЯ»БАЛАЛАР ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫ ЖӘНЕ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ДАМУ ОРТАЛЫҒЫ» ЖШС мектепалды даярлық тобының тәрбиешісі - **Ауганбаева Шинар Ромашевна**

«М.Монтессори педагогикалық жүйесін ұлттық тәрбиенен ұштастыра отырып саусақ қол моторикасын дамытуға арналған дидактикалық ойындар»/

құрастырушы автор:Ауганбаева Шинар Ромашевна 2023. - 42 б.

Рецензент:

Абай ат.ҚазҰПУ-нің Біліктілікті арттыру және қашықтықтан білім беру орталығының доценті, педагогика ғылымдарының кандидаты, Бельгия Жоғары Мектебінің Гонорар профессоры, Халықаралық Ақпараттандыру Академиясының академигі -
А. Ш. Орақова

ISBN 978-601-369-883-0

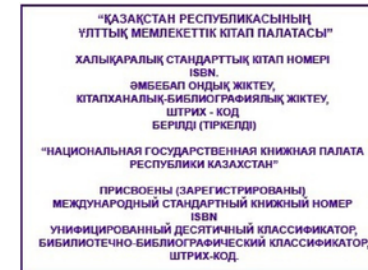
УДК 371.214
ББК 74.202
М11

УДК 371.214
ББК 74.202
М11

Ауганбаева Шинар Ромашевна

«М.Монтессори педагогикалық жүйесін ұлттық тәрбиенен ұштастыра отырып саусақ қол моторикасын дамытуға арналған дидактикалық ойындар»

ISBN 978-601-369-883-0

СЕРТИФИКАТ

Ауганбаева Шинар Ромашевна

Осы сертификат 2023 жылдың 15 қыркүйек күні
«М.Монтессори педагогикалық жүйесін ұлттық тәрбиемен
ұштастыра отырып саусақ қол моторикасын дамытуға арналған
дидактикалық ойындар» атты авторлық бағдарламасы баспадан
шығарғанын растайды.

"Алтын білім кілті" ғылыми әдістемелік
зерттеу орталығының директоры

Альжанова Алтынай Абдиганиевна

Тіркеу №14004091

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ОҚУ АҒАРТУ
МИНИСТРЛІГІ**

АВТОРЛЫҚ БАҒДАРЛАМА

Ауганбаева Шинар Ромашевна

«ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ БІЛІМ БАСҚАРМАСЫ
ӨСКЕМЕН ҚАЛАСЫ БОЙЫНША БІЛІМ БӨЛІМІНІҢ
«МОНТЕССОРИЯ»БАЛАЛАР ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫ ЖӘНЕ
ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ДАМУЫ ОРТАЛЫҒЫ» ЖШС

Алматы 2023

М.Монтессори педагогикалық жүйесін ұлттық
тәрбиемен ұштастыра отырып саусақ қол
моторикасын дамытуға арналған дидактикалық
ойындар"

Түсінік хат

Жалпы орта тәрбиелеу мен оқыту үздіксіз білім беру жүйесінің қазіргі заманғы үнемі өзгерісте болатын әлемге бейімделе алатын бала тұлғасының қалыптасуы мен дамуына жағдай жасайтын алғашқы деңгейі болып табылады.

Жалпы орта білім беру сапасын түбегейлі жақсарту керек. Ойлау негіздері, ақыл-ой мен шығармашылық қабілеттер, жаңа дағдылар сонау бала кезден қалыптасады. Білім беру ісінде 4К моделіне: креативтілікті, сыни ойлауды, коммуникативтілікті дамытуға және командада жұмыс істей білуге басты назар аударылуда.

Бала дамуының әр бағыты дамытушы ортаның белгілі бір бұрышында және кеңістігінде – өмірлік тәжірибе жаттығулары кеңістігі, сенсорлық даму кеңістігі, математика, тіл, мәдениет негіздері және табиғат кеңістіктерінде - әрекет ету арқылы іске асырылады. Өнімді шығармашылық әрекеті мен құрастырудың заттық кеңістігі, театрланған әрекет үшін сахна, сюжеттік-рөлдік ойындарға арналған бөлме және қозғалыс белсенділігін дамыту бөлмесі қарастырылады.

Қазіргі уақытта Жалпы орта білім берудің жаңартылған мазмұны Мария Монтессоридің педагогикалық жүйесінің негізгі қағидаларымен сәйкес келеді:

- баланың балалық шақтың барлық кезеңдерін басынан өткізуі, бала дамуын байыту;
- білім беруді әр баланың жеке қабілеттерін ескере отырып құру, бұл жерде бала өз білімінің мазмұнын таңдауда белсенді болады;
- балалар мен ересек адамдардың әрекеттестігі мен ынтымақтастығы, баланы білім беру қатынастарының толыққанды қатысушысы (субъектісі) ретінде мойындау;
- түрлі әрекеттерде балалардың бастамасын қолдау;
- Жалпы орта білім беру ұйымдардың отбасымен ынтымақтастығы;
- баланы отбасы, қоғам және мемлекеттің әлеуметтік мәдени нормаларына, дәстүрлеріне тарту;
- түрлі салаларда баланың танымдық қызығушылықтарын қалыптастыру;
- Жалпы орта білім берудің жасқа сәйкес барабарлығы (баланың жасы мен даму ерекшеліктеріне шарттар, талаптар, әдістердің сай болуы);
- балалардың дамуының этномәдени жағдайын ескеру.

«Монтессори әдісі» жобасының сипаттамасы

атауы	«Монтессори әдісі»
өзектілігі	Жалпы орта білім беру дамуының қазіргі заманғы тенденциялары жалпы орта, бастауыш білім беру ұйымдарды балаға қанық және қауіпсіз өмірге жағдай жасайтын бірегей білім беру кеңістігі ретінде қарастыруға мүмкіндік береді. Бұл балалардың қоршаған ортаны танудағы алғашқы әлеуметтік ортасы. Уақытында алынған Жалпы орта білім әр бала үшін де, жалпы тұтас елдің болашағы үшін де өте маңызды. Мұндай адамды тәрбиелеп шығару үшін, қазіргі заманның сұранысына жоғарғы дәрежеде жауап беретін бағдарламаны, жеке тұлғаны тәрбиелейтін технология керек. Осындай жүйе ретінде қабылдауға болатын бірегей Монтессори әдісі.
мақсаты	Жалпы орта білім беру ұйымдарының балалардың дамуына, олардың табиғи әлеуетін ашуға және заманауи қоғам өмірі жағдайына бейімделуіне мүмкіндік беретін ұйымдастырушылық-педагогикалық жағдай жасау
міндеті	<ul style="list-style-type: none"> -бала денсаулығы мен өмірін сақтауды қамтамасыз ететін пәндік-дамытушы орта құру; -балалардың физикалық және психикалық денсаулықтарын сақтау және нығайту, сондай-ақ салауатты өмір салты құндылығын қалыптастыру; -әр баланың толыққанды дамуына бірдей мүмкіндіктер ұсыну; -балаға өз жұмысын басқаруға көмектесу; -негізгі түстерді айыра білуге үйрету; -ұсақ моториканы дамыту; -алғашқы математикалық, ғарыштық түсініктерді қалыптастыру; -зейінін тұрақтандыру; -тәртіпке үйрету.
Күтілетін нәтежие	- балаларды еркін тәрбиелеп, өмірге бейімделеді;

	<p>- өмірде өз мақсаты бар екенін қалыптастырады;</p> <p>- балалардың өзінің үйреніп, өзін дамытуына жаңа мүмкіндіктер береді.</p>
--	--

СЕНСОРЛЫҚ ДАМУ

Материалының атауы	Мақсаты	Сөздік	Суреті
Өлшемді көрнекі қабылдауды дамыту бойынша материалдар Мақсаты: көлемді көрнекі қабылдауды дамыту			
Цилиндрлі блоктары В блогы	Тұжырымдамаларды таныстыру және бекіту: жуан-жінішке	Ең жуан-ең жінішке; жуан-жуандау-ең жуан Жінішке-жіңішірек-ең жіңішірек;	
Цилиндрлі блоктары А блогы	Тұжырымдамаларды таныстыру және бекіту: биік-аласа	Ең биік-ең аласа, жоғарыдан төмен; жоғарыдан жоғары төменірек	
Цилиндрлі блоктары С блогы	Тұжырымдамаларды таныстыру және бекіту: үлкен-кіші	үлкен-кіші ең үлкен-ең кіші кіші кішігірім – көп үлкендеу кішілеу	
Цилиндрлі блоктары D блогы	Тұжырымдамаларды таныстыру және бекіту: қысқа және жуан, биік-жінішке.	Ең қысқа және ең жуан самый низкий и самый толстый, еңбиік-ең жінішке жоғары және жұқа төмен және қалың, жуан	
Қызғылт мұнара	Мұнара құрылысы, тиісінше, текше өлшемін азайтады	Үлкен - кіші, ең үлкен - ең кіші, үлкендеу-кішірек	
Қоңыр баспалдақ	Призманың қалыңдығының өзгеруіне сәйкес баспалдақ құрылысы	Жуан-жінішке, Ең жуан-ең жінішке; жуан-жуандау-ең жуан, Жінішке-жіңішірек-ең жіңішірек;	
Қызыл штанга	Штангының ұзындығының өзгеруіне сәйкес баспалдақ құрылысы	Ұзын-қысқа, ең ұзын-ең қысқа Ұзағырақ, қысқа қарағанда ұзағырақ	
Түс қабылдауды дамыту туралы материалдар Мақсаты: түсті қабылдауды дамыту			

<p>Түрлі-түсті белгілер №2 қорап</p>	<p>Сол түстің белгілер табу</p>	<p>ҚЫЗҒЫЛСАРЫ ақ қара жасыл күлгін таңқурай ҚЫЗҒЫЛ қоныр сұр</p>	
--	---------------------------------	--	---

<p>Түрлі-түсті белгілер №1 қорап</p>	<p>Сол түстің белгілер табу</p>	<p>Қызыл Сары Көк</p>	
--	---------------------------------	-------------------------------	---

Ауырлық сезімін дамытуға арналған материалдар			
Мақсаты: ауырлық сезімін дамыту және жетілдіру			
Салмақ тақталары	Одного и того же цвета: 1. Ауырлық сезімін дамыту 2. Таразымен жұмыс істеуге дайындалу при подборе оттенков	ен ашық, ең қою Ауыр-жеңіл, ең ауыр-ен жеңіл Жеңіл, қарағанда әлдеқайда жеңіл	
Естуді дамытуға арналған материалдар			
Мақсаты: естуді дамыту және жетілдіру			
Геометриялық тартпа	Пішін мен өлшеміне және тесіктеріне сәйкес келетін пішіндерді таңдау	Геометриялық пішіндердің атауы	
Құрылымдық үшбұрыштар	1. Геометриялық пішіндерді визуализациялау; 2. Олардың атын қайталау және есте сақтау 3. Бөлшектерден сандарды жасау. 4. Математиканы оқытуға дайындық 5. Геометриялық үлгілердің құрамы.	төртбұрыш, тік төртбұрыш, ромб, параллелограмма, трапеция құрастыру негізгі геометриялық пішіндердің атаулары	
Стереогнозды сезімді дамытуға арналған материалдар			
Мақсаты: көлемді денелердің сезімін дамыту және жетілдіру			
Геометриялық денелер	1. Стереосезімтал қабылдауды дамыту 2. Математиканы оқытуға дайындық	геометриялық денелердің атаулары	
Сенсорды дамытуға арналған материалдар			
Мақсаты: сенсорлық сезімді дамыту және жетілдіру			
Сезімтал тақталар	Саусақтардың айырмашылықтары тегіс және кедір-бұдыр беттерді айырады	Тегіс, кедір-бұдыр	
Кедір-бұдыр тақтайшалар	Сенсормен бірдей тақтайшалардың жұптарын табу	кедір-бұдыр, ең кедір-бұдыр, кедір-бұдырлау	
Маталар қорапшасы	Сенсорлы маталарға ұқсас жұптарды жасау	үш сатылы сабақ түрінде маталар мен материалдардың атаулары енгізіледі	

Шудың цилиндрлері	Бірдей шуды жұптастыру	қатты - тыныш қатты дауыстап сен қатты дауыстап тыныш-тыныш-ең тыныш ең шулы ең тыныш әлдеқайда күшті қарағанда тыныш	
-------------------	------------------------	---	---

Дәм сезімін дамытуға арналған материалдар

Мақсаты: дәм сезімін дамыту және жетілдіру

Дәмді банкалар	1. Дәмді дамыту 2. Пісірген кезде тұзды, қантты, дәмдеуіштерді мұқият өңдеу 3. Азық-түлікті пайдалану кезінде сақ болу	дәм мен тағам атаулары	
----------------	--	------------------------	---

(Қосымша 3)

Математикалық даму

Материалының атауы	Мақсаты	Сөздік	Суреті
Математикалық материалдардың бірінші тобы Мақсаты: 10 шегінде шотты меңгеру			
Сандық штангалар	Бүкіл санның идеясы. Тікелей және кері тәртіпте 10-ға дейінгі ұпаймен танысу	1-ден 10-ға дейінгі шамалардың атаулары	
Кедір-бұдыр сандар	таңбалардың кескінін бейнелеу, өрескел нөмірлерді соғу, сандарды саусақпен, қарындашпен жазу	1-ден 9-ға дейінгі нөмірлердің атаулары	
Веретена (сандық таяқшалар)	Есептік жазбаны 10 мөлшерінде белгілеу, санды және таңбаларды сәйкестендіру	1-ден 10-ға дейінгі сандар мен нөмірлердің атаулары	
Чипсы	Сандарды бөлшектеуге, сандарды және шамаларды салыстыру мүмкіндігін тексеру. Жұп сандарды түсінуге жанама дайындық	1-ден 10-ға дейінгі сандар мен нөмірлердің атаулары	

(Қосымша 4)

Табиғат пен мәдениет негіздерімен таныстыру

Тасбақа құрылымы (пазлдар) және оның контуры (ламинатталған)	Карточкадағы тасбақаның бейнесінен зоологиялық пазлдарды құрастыру	
--	--	--

М. Монтессори дидактикалық құралының атауы	Мақсаты	«Өсімдіктер әлемі» материалдар тобы
Ботаника		
Жиектердің ботаникалық ағаш тартпасы	Жапырақтардың пішініне қарап, белгіленген ойыққа көлемін сәйкестендіру.	
Гүлдің құрылымы (пазлдар) және оның контуры (ламинатталған)	Өсімдік бөліктерін тұтас жинап құрастыру. Өсімдікті дайындау.	
Ағаш құрылымы (басқатырғыштар) және оның контуры (ламинатталған)	Өсімдік бөліктерін тұтас жинап құрастыру. Өсімдікті дайындау.	
Алма құрылымы (пазлдар) және оның контуры (ламинатталған)	Өсімдік бөліктерін тұтас жинап құрастыру. Өсімдікті дайындау	
Жапырақ құрылымы (пазлдар) және оның контуры (ламинатталған)	Өсімдік бөліктерін тұтас жинап құрастыру. Өсімдікті дайындау	
Зоология		
Ұлулардың құрылымы (басқатырғыштар) және оның контуры (ламинатталған)	Карточкадағы ұлудың бейнесінен зоологиялық пазлдарды құрастыру	
Балық құрылымы (пазлдар) және оның контуры (ламинатталған)	Карточкадағы балықтың бейнесінен зоологиялық пазлдарды құрастыру	
Көбелек құрылымы (пазлдар) және оның контуры (ламинатталған)	Карточкадағы көбелектің бейнесінен зоологиялық пазлдарды құрастыру	
Шегіртке құрылымы (пазлдар) және оның контуры (ламинатталған)	Карточкадағы шегірткенің бейнесінен зоологиялық пазлдарды құрастыру	
Құрбақа құрылымы (пазлдар) және оның контуры (ламинатталған)	Карточкадағы құрбақаның бейнесінен зоологиялық пазлдарды құрастыру	

Жылқы құрылымы (пазлдар) және оның контуры (ламинатталған)	Карточкадағы жылқының зоологиялық бейнесінен пазлдарды құрастыру	
Құс құрылымы (пазлдар) және оның контуры (ламинатталған)	Карточкадағы құстың зоологиялық бейнесінен пазлдарды құрастыру	
География		
«Континенттер» глобусы	Глобустың сыртын қарап, ұстапкөру. Глобустың суретін салу	
«Су-құрлық» глобусы	Глобустың сыртын қарап, ұстапкөру. Глобустың суретін салу	
«Континенттер» карта -пазлдары	Бөліктерден бүтін құрау. Картаның суретін салу	
«Еуропа» карта-пазлдары	Бөліктерден бүтін құрау. Картаның суретін салу	
«Қазақстан» карта-пазлдары	Бөліктерден бүтін құрау. Картаның суретін салу	
Континенттердің контурлық картасы	Ірі, ұсақ континенттерді анықтау	
Әлем елдерінің Қазақстанның тулары	Континенттердің туларын сәйкестендіру, Қазақстанның туын бөліп көрсету және оны сипаттау	
«Рельеф» жинағы	Арал, түбек, мүйіс түсініктерін ажырату. Жер бетіндегі су және жердің үлгісін сызу	

(Қосымша 5)

Тіл дамуы бойынша Монтессори-материалы

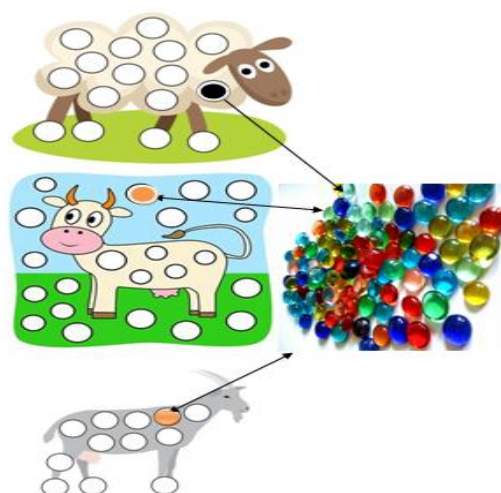
Материалының атауы	Мақсаты	Суреті
Дыбыстық ойындар	Бір сөзбен жеке дыбыстарды естуге және бөлектеуге үйреніңіз, олардың тәртібін байқаңыз	
Үш қорапшадағы сөздер. «Тілдегі сөздерді жіктеу» карточкалары	Карточкадағы суреттер мен фигураларды үш топқа бөліп реттеп қою: өсімдіктер әлемі, жануарлар әлемі, адамзат әлемі.	
Металл рамалары және кірістері.	Кескін шеңберлері және суреттерді түсіру. Түрлі кадрлар мен лайнерлердің комбинациясы. Қарындашпен, қылқаламмен, акварель қарындашымен, бояулармен іліну. Түрлі контур сызбаларын алу.	
Заттарды реттеуге арналған үш бөлімі бар жәшік. Аталуында белгілі бір дыбысы бар майда заттар салынған қорапшалар.	Заттар немесе карточкаларды үш топқа бөлу: белгілі бір дыбыстың сөздің басында, сөздің ортасында, сөздің соңында естілуі.	
«Интуитивті оқу» карточкалармен қорапша	Әр түрлі сөздерді (сурет бойынша) «интуитивті оқу». Материалмен әріпті білмей-ақ жұмыс жасауға болады.	
«Сан» атты қорапша («Зат есім, сан есім, сын есім» материалдарынан).	Қорапшадағы карточкаларды интуитивті заттарды зат есімнің жекеше және көпше түріне қарай екі топқа бөлу	
Бірінші грамматикалық қорап (зат есім, сын есім). Сөйлем бөліктеріне "Бұйрықтар" (сын есімдер).	Сын есімге байланысты «бұйрықты» орындау Карточкалардан қысқа сөз тіркесін немесе сөйлем құрастыру	
Сөз бөліктерінің көлемдік рәміздері. Етістік және зат есімі	Етістік және зат есімінен тұратын сөйлем құрастыру	
Екінші грамматикалық қорап (зат есім, сын есім, етістік).	Етістікке байланысты «бұйрықты» орындау. Карточкалар арқылы етістіктен болған қысқаша сөз тіркестерін немесе сөйлем құру.	

Ю.И.Фаусектің үлкен қозғалмалы әліппесі қиғаш бас әріптер	Қозғалмалы әліппедегі әріптерден сурет бойынша және естігені бойынша жеке сөздерді құрастыру	
Ю.И.Фаусектің үлкен қозғалмалы әліппесі тік бас әріптер	Қозғалмалы әліппедегі әріптерден сурет бойынша және естігені бойынша жеке сөздерді құрастыру	
Кіші қозғалмалы ағаш әліппе (қиғаш бас әріптер)	Кіші қозғалмалы әліппедегі әріптерден естігені бойынша сөздерді құрастыру	
Кіші қозғалмалы ағаш әліппе (баспа әріптер)	Кіші қозғалмалы әліппедегі әріптерден естігені бойынша сөздерді құрастыру	
Кіші қозғалмалы ағаш әліппе (Қысқа сөйлемдерді құрастыруға арналған)	Кіші қозғалмалы әліппедегі әріптерден естігені бойынша қысқа сөйлемдерді құрастыру	
Пластмасса кестедегі баспа әліппе. Көк	Тыныс белгілерімен танысу. Бас және кіші баспа әріптер	
Үш түсті кедір-бұдыр әріптер– қиғаш бас әріптер	Кестелерде түрлі түспен берілген кедір-бұдыр әріптерден жуан және жіңішке, дауысты және дауыссыз дыбыстармен танысу	

Тапсырмалар жинағы

№1 Үй жануарларын безендір

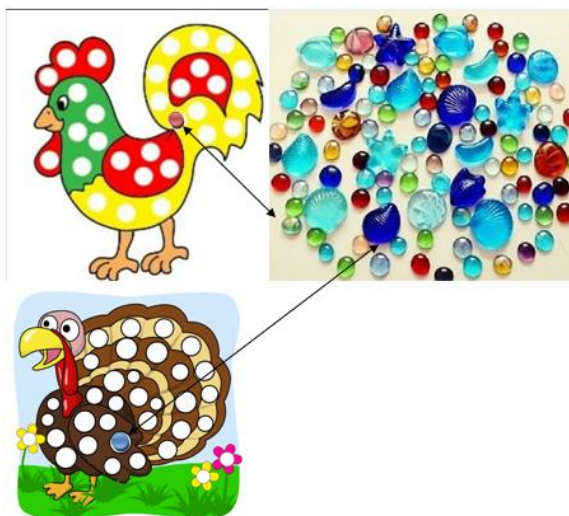
Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру; Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайды. Ең алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке карап марблс түрлі түсті тастарын дайындап үй жануарларын безендіреміз.

№2 Үй құстарын безендіру

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайды. Ең алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап үй құстарын безендіреміз.

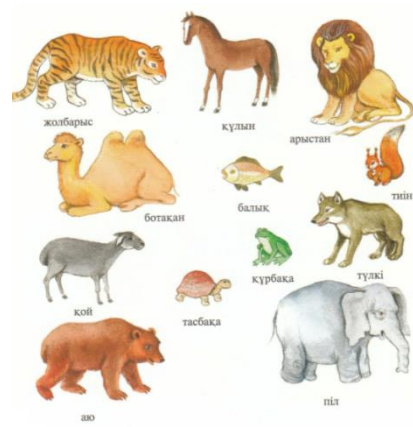
№3 Тақырыбы: «Зоологиялық фриздер»

Мақсаты: Балаларды антоним сөздері туралы түсінік қалыптастыру. Заттың көлеміне қарап салыстырып талдау жасауға үйрету. Жабайы аңдар мен үй жануарлары құстардың дене бітіміне қарап зообаққа орналастыру оларға қамқоршы болуға тәрбиелеу.

Көрнекіліктер: жабайы аңдар мен үй жануарлары

Ойын барысы: Зообаққа әкелінген аңдар мен құстар,

үй жануарларын торлауға орналастыру қажет. Балалар пілді, түйені үлкен торға, қоян, тиін кіші торға орналастыруы қажет. Бала неліктен олай орналастырғанын, яғни піл үлкен, қоян кіші сондықтан үлкен торға пілді, қоянды кіші торға орналастыр.

№4 Тақырыбы: «Қайсысы қайда тіршілік етеді»

Мақсаты: жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтау. Сөздік қорын молайту.

Көрнекілік: әр түрлі жануарлар, құстар суреті

ойын барысы: әр түрлі жануарлар, құстарды көрсетіп, олардың қайда өмір сүретінін сұралады. Оларды немен қоректенетінін айтқызады. Балалардың сөздік қорына жаңа

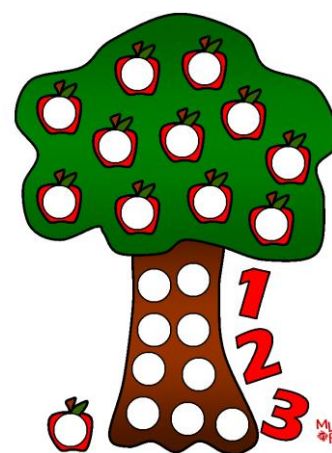
сөздер еңгізу үшін тапсырманы түрлендіруге болады. Олар туралы білетін тақпақтарын сұрайды.

№5. Алма ағашын безендіру

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Марблс тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайды. Ең алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап алма ағашына сан ретімен санап қоямыз. Баланы жұмысы үшін мақтаймыз.

№6 Көкөністерді безендіру

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру; Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайды. Ең алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген

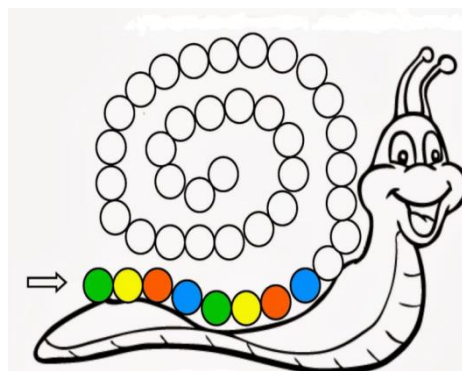
ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап бақшамыздан жиналған көкөністердің орнын толықтырып шығамыз. Көкөністерді қалыпты бейнесіне келтіреміз және көкөніс түрлерін айтып кетеміз

сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап сиқырлы үйшік үйіне доңызды жеткізіп сал.

№10 "Айна" ойыны

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Ұлу айнаға қарап, үстіндегі сәндік тастарын түсіріп алғанына ренжіп тұр. Ұлуды безендіруге жардемдесейік.Марблс тастармен жұмыс жасай

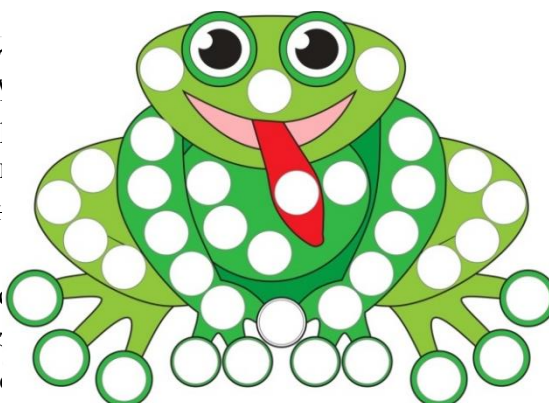

отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап, ұлудың түсіп қалған тастарын безендіреміз.

№11 Дербес қызмет

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолдану, заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Балаға безендіруге көмек көрсетуді ұсынамыз. Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен,

жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап балаларға өз тандаған тастарын құрбақаның денесіне қойып безендіріп шығарады. Құрбақаның түсін немен қоректенетінін айта кетеміз. Құрбақа жайлы жұмбақ айта кет.

№12 Сиқырлы бейнеге ену

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Балаға безендіруге көмек көрсетуді ұсынамыз. Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала

сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап әлемдегі ең көрікті дельфинді безендіреміз. оның суда мекендейтінін адамға дос екенін айтып береміз.

№13 Силық сөмкесі

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Балаға безендіруге көмек көрсетуді ұсынасыз. Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. арнайы себет жәшігін пайдаланып балалармен сөмкенін ішіне силықтар толтырамыз.

№14 Қоянға түлкіден жасырынуға көмектес

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

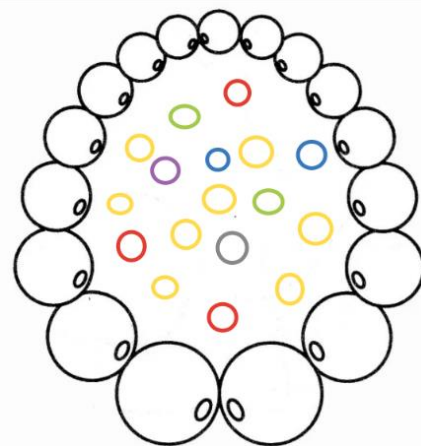
Балаға безендіруге көмек көрсетуді ұсынасыз. Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап қоянды түлкіден қорғаймыз. тастардан түлкіден қорғаныш үя жасаймыз.

№15 Сәнді ханымдарға арналған моншақтар

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Балаға безендіруге көмек көрсетуді ұсынасыз. Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайды. Ең алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап аналарымызға арнап жіптің тізбегіне мошақ тәрізді марблс тастарын қоямыз

№16 Тақырыбы «Менің сүйікті ертегім»

Мақсаты: ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу.

Көрнекілігі: ертегі кейіпкерлерінің суреттері.

1) **Ойын шарты:** сурет бойынша ертегілердің аттары мен мазмұнын айту.

2) **Шарты:** педагог балаларға қазақтың халық ертегілерінде кездесетін кейіпкерлерді атайды. Мысалы: хан, уәзір, қарға, кірпі, т.б. Аталған кейіпкерлерді біріктіре отырып, жаңа ер - тегі мазмұнын құрастырып айтуды ұсынады. Балалар ертегі құрастырады. Ең қызықты ертегі ойлап тапқан бала жүргізуші болып, ойынды жалғастырады.

№17 Өріс

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес

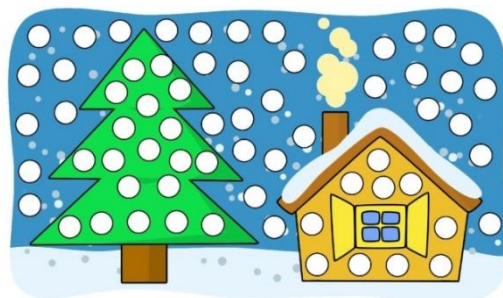
технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Балаға безендіруге көмек көрсетуді ұсынасыз. Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап құйзғырықтың шапкасына тастарды әр түсімен қойып шығыңыздар.

№18 Үй

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап үйшіктің әр домалақ шардың орнына марблс тастарын қойып шығады. Үйдің іші жылы әрі адемілеп безендіруді ата кету.

№19 Сандар

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

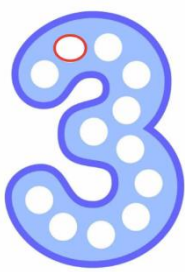
Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Биыл қай жылы қандай сандармен биылғы жылды көрсете аламыз және сандарды сәндеп шығамыз.

№20 3 саны

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап 3 санын безендіреміз. Алдымен 3 санын таныстырып марблс тастарымен безендіріп шығамыз.

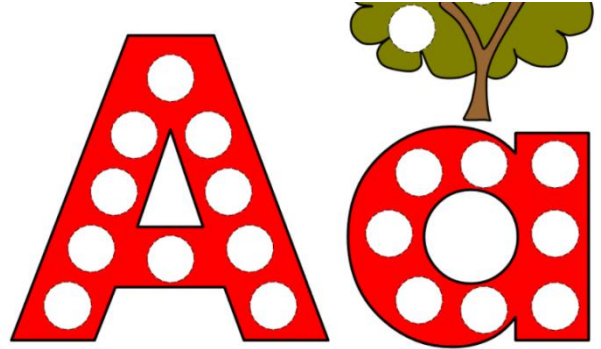

№21 "А" әріпін саламыз

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып,

бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап "А" әріпін көрсетіп таныстырып кетеміз. Әліппенің бас әріпі А әріпін безендіреміз.

№22 Санды тап

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

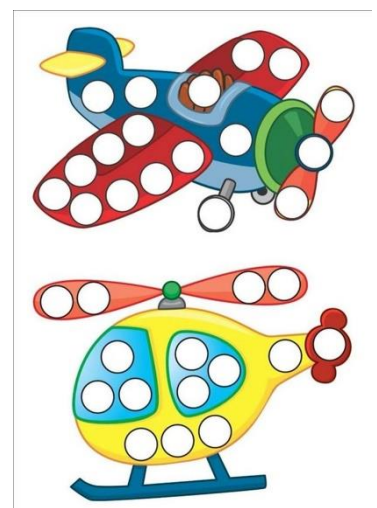
Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап талдағы жоқ сандарды толықтырып қанша марблс тасын санап шығып қанша тас бар екенін айтамыз.

№23 Суретті безендіріңіз

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын

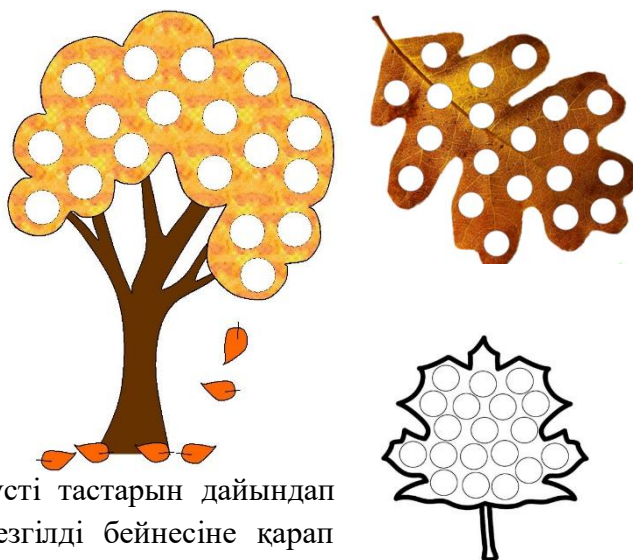

дайындап тікұшқыштардың бейнесін безендіреміз. Тікұшақтың аспанда ұшатынын айтыңыздар. Бейнесіне қарап ажыратыңыздар. Атап айта кетіңіз

№24 Күзгі ағаш

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайды. Ең алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап суреттегі қай мезгіл екенін айта кетіңіз. Мезгілді бейнесіне қарап сәңдейміз. Жапырақтарының түстерін айта кет.

№25 Гүл

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайды. Ең алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап көктемгі гүлдерді безендіреміз.

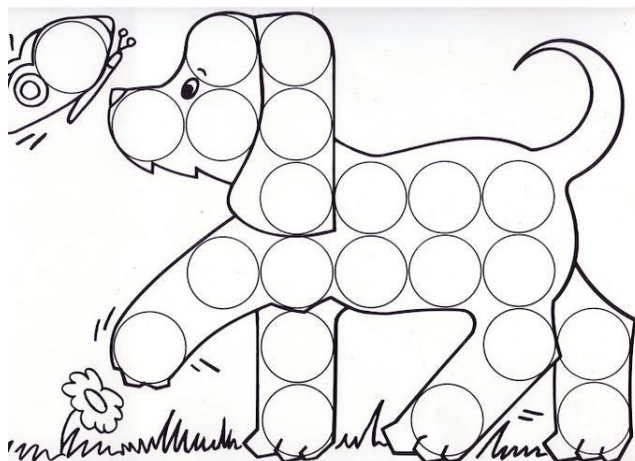

№26 "Адам досы ит" безендіру

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайды. Ең алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын

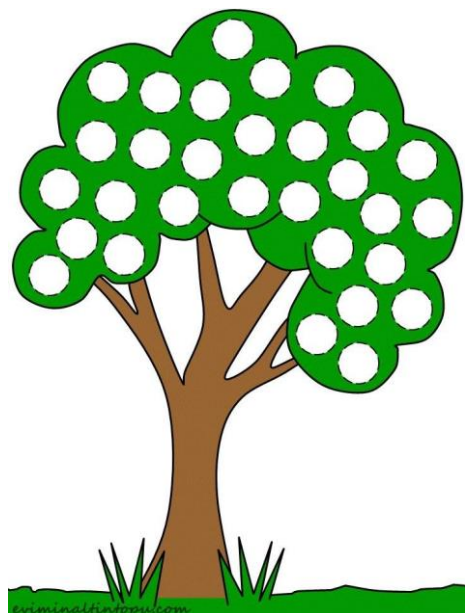
мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап ит адам баласының досы екенін түсіндіріп кетеміз. тастар арқылы безендіреміз.

№27 Жазғы ағаш

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайды. Ең алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Жаз мезгілдің көркі жасыл талдар екенін айтамыз. Оларсыз жаздың көркісі болмайды. сондықтан жасыл талды көрікті қылып безендіріп шығамыз.

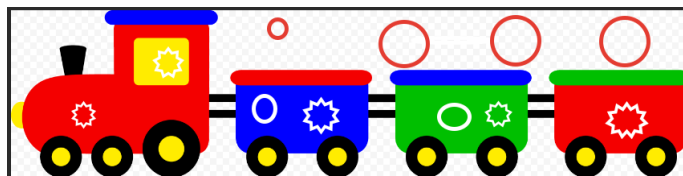

№28 Екі вагоны бар паравоз

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда

педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысынмадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап тасмалдаушының бірі паравоз екенін айтамыз. Паравоздың вагонын сыйлықтарға толтырамыз

№29 Эмоциялар

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап әр адам баласының кел бетіне қарап көңіл күйін біле аламыз. суретке қарап тастар арқылы эмоцияларды бейнелеуді үйренеміз

№30 Қоянғас әбізге жетуге жардемдес

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап табиғат әлемінде адемі жануарлардың бірі қоян екенін.

Оның немен қоректенетінін айтамыз. Жолдар арқылы қояның жемісіне жеткізіңіз.

№31 Күшікті үйіне алыпбарамыз

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап күшікті үйшігіне жеткіземіз.

№32 "А" тармағынан "Б" тармағына апар

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын дайындап лабиринтті пайдалана отырып "А" тармағынан "Б" тармағына шейін тастар арқылы безендіріп монша тәрізді жол түземіз.

№33 Жармаға күн сәулесінің бейнелейміз

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастарын және жарманы ыдысқа салып жарманын бетіне күнің бейнесін саламыз.

№34 Жарманы сурет тастармен безендіру

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастар мен жарманы пайдалана отырып тастармен жарманын бетін безендіріп шығамыз.

№35 Бұршақ сенсорлық бокс

Мақсаты: Балалармен оқу іс-әрекетін қолданудың заманауи әдістерін қарастыру; мұғалімдерді дәстүрлі емес технологиялармен таныстыру, балаларды оқытуда педагогтарды Марблс тастары мен жұмыс істеудің дәстүрлі емес әдістерін қолдануға ынталандыру;

Қиыршық тастармен жұмыс жасай отырып, бала сіздің міндеттеріңізді қайталайдыЕң алдымен, оны жауаптылығы, көмекке деген ықыласы мен тілегі үшін, жұмысын мадақтаңыз. Суретке қарап марблс түрлі түсті тастары мен түрлі түсті жармаларды пайдаланып, табиғат бейнесін бейнелейміз.

№36 Тақырыбы: «Доп»

Мақсаты: Балаларды ұжымшылдыққа, адамгершілікке баулу.

Ойын шарты: Балалар қатарға тұрады екі команда болып межеге допты қай команда бірінші апарады сол топ бірінші орынға, марапатқа ие болады. Ал ұтылған топ таппақ не өлең айтып өз өнерін көрсетеді.

Екінші бағыт бойынша әдістемелік нұсқаулық "Сиқырлы қолшатырлар"

- 1. Мақсаты:** түрлі-түсті өрнектерді дұрыс тауып, ажырата білу қабілетін қалыптастыру; зейінді, түсті қабылдауды, көру жадын дамыту.

Міндеті: түрлі түстерді ажырату, өрнектерді салыстыру

1-тапсырма: Ұқсас белгілерге сәйкес бірнеше мнемомаршы табу керек. Тәрбиеші балаларға ұқсас үлгілерге сәйкес мнемомаршы жұбын табуды ұсынады. Мнемомаршыны қолдана отырып әңгіме құрастыру тапсырылады

Күтілетін нәтиже: ұқсас белгілерге сәйкес бірнеше мнемомаршы табады ,ойлау қабілеттері дамиды

2.

«Қарама – қарсы сөздер».

1 нұсқа (3-5):

Мақсаты: Балаларойындыойнайотырып, қарама-қарсы сөздерді дұрыс тауып айтуды үйрету. Тілдерін және ойлау қабілеттерін дамыту.

2 нұсқа (5-6):

Мақсаты: Антоним сөздерді салыстыру жолымен балалардың ой-өрісін кеңейту, Ойлау қабілетін дамыту, сөздік қорын қарама-қарсы сөздермен молайту, зейінділігін арттыру.

Көрнекілігі: Доп, карточкалар.

Ойын шарты: Тәрбиеші шеңбер бойымен тұрған балаларға кезекпен допты лақтырып антоним сөздерінің бірін айтады, ал допты ұстап алған бала тәрбиешіге кері лақтырып, айтылған сөзге қарама-қарсы сөзді айтуы керек.

«Құстарға қалай көмектесеміз?»

Мақсаты: Балаларға құстар туралы білім беру, білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.

Ойын шарты: суреттер бойынша құстарды екі топқа топтастыру. Балалар сұрақтарға жауап береді, бір-бірінің жауаптарын толықтырады. - Қыстап қалатын құстарға қалай көмектесеміз? - Құстар ұяны не үшін салады? - Құстардың денесін не жауып тұрады?

«Жануарларды қалай күту қажет?»

Мақсаты: Балаларды жануарларға қайырымдылықпен қарауға тәрбиелеу. Балалардың үй жануарлары туралы білімін тереңдету және жүйелеу. Балаларды сипаттау арқылы жануарларды білуге үйрету. Өз көңіл-күйін білдіруге, басқаның көңілін түсінуге баулу. Білімдерін бекіту.

Ойын шарты: Балаларға үй жануарларының суреттері таратылып беріледі. Әр бала сурет бойынша үй жануары туралы білетінін немесе өз ойын білдіреді. - Жануарларға қалай қарау керек, қандай қарым-қатынаста болу ережесін құрайық: Жануарларды жақсы көру керек. Жануарларды күту керек. Уақытында тамақтандырып, серуенге шығарып отыру керек. Олармен ойнау керек. Оларды ызаландыруға, аяқпен тебуге, ауыртуға болмайды

«Сөз ойла, тез ойла».

1 нұсқа (3-5):

Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс, анық айтуға жаттықтыру, тілдерін дамыту.

2 нұсқа (5-6):

Мақсаты: Берілген дыбысқа, сөз ойлап, ойлаған сөздегі дауысты, дыбыссыз дыбыстарды ажырата білу. Сөздік жұмыс жүргізу арқылы баланың сөздік қорын молайту. Ойын арқылы балаларды тапқырлыққа баулу.

Көрнекі құралдар: кеспе әріптер қалтасы, текшелер салынған сандық, текшелер (дыбыстардын дауысты, дауыссыз екендігін білдіретін ерекше белгісі бар.)

Ойын барысы: Тәрбиеші әріп қалтасынан кез келген бір әріпті көрсетеді. Балалар сол әріптен басталатын сөздерді айтады. Сандыққа бірнеше текше салып қояды. Бала өз қолымен біреуін алып сол дыбыстан басталатын заттарды атайды.

«Кім тапқыр?»

1 нұсқа (3-5):

Мақсаты: Балаларды белгіленген бір дыбысты сөздің қай бөлігінде орналасқанын анықтауды үйрету. Зейін, ойлау қабілеттерін дамыту.

2 нұсқа (5-6):

Мақсаты: Берілген дыбыстың орнын таба білуге машықтандыру. Ойын барысында балаларды зейінді болуға дағдыландыру. Түстерді тез айырып, жылдамдыққа, тапқырлыққа баулу. Достық қарым-қатынасты тәрбиелеу.

Көрнекілігі: Берілген дыбысқа арналып салынған түрлі-түсті суреттер, ойыншықтар, жалаулар.

Ойын шарты:

Тәрбиеші берілген дыбыстың сөздің басында, ортасында, соңында келетіндігін айтады. Балалар зейін қойып тыңдап, егер өтілген дыбыс сөздің басында болса, көк жалаушаны, ортасында болса, жасыл жалаушаны, соңында болса, қызыл түсті жалаушаны жоғары көтереді.

«Ойлан да аяқта».

1 нұсқа (3-5):

Мақсаты: Балалардың сөздік қорын байыту, сөйлеу барысында қолдануларын қалыптастыру.

2 нұсқа (5-6):

Мақсаты: Тілдің грамматикасын дұрыс сақтауын қалыптастыру, сөйлеу іскерліктері мен сөздік қорын байыту.

Ат шабады, ал қарқа ... (үшады)

Ит үреді, ал қарға... (қарқылдайды)

Жылан жорғалайды, ал балық... (жүзеді)

Қасқыр ұлиды, ал қой... (маңырайды)

Түйе боздайды, ал жылқы... (кісінейді)

Лимон қышқыл, ал қант... (тәтті)

Өзен арықтан терең, ал арық... (саяз)

Егер үстел орындықтан биік болса, онда орындық... (үстелден аласа)

Сен аяғыңмен жүресің, ал затты ұстағанда немен ұстайсың... (қолыңмен)

Егер Самал үйден Айманнан бұрын шықса, ал Айман ... (кейін)

«Көжектер мен түлкілер»

Мақсаты: Балаларды аңғарымпаздыққа қушылыққа баулу.

Ойын шарты: Бір бала түлкі болып сайланады. Қалған балалар көжек бетпердесін киіп, дөңгеленіп отырады.

Ойын жүргізушісі: Көжектерім тұршы

Беттеріңді жушы

Ну орманға барайық

Тамақтанып алайық.

Қаш: Жалаңдаған қу түлкі

Келіп қалыпты орманға

Көжектерің қайда деп.

Қуып келді соңынан

Көжектер ән ырғағымен секіріп, қаша жөнелді, түлкі қуады.

«Жаңа ертегі»

1 нұсқа (3-5):

Мақсаты: Ертегіні бірнеше мәрте тыңдап, оның мазмұнын айтып, сюжеттің негізінде шағын көрністер құрастыруға үйрету.

2 нұсқа (5-6):

Мақсаты: Ертегі тыңдауға, талдауға, тыңдағанды «жандандыруға», құрастырған ертегі кейіпкерлеріне қатысты эмоционалдық тұрғыда толқу қабілеттерін дамыту, үйрету.

Жүргізуші отырған балаларға ертегі кейіпкерлерін атайды, суреттерін көрсетеді.

Мысалы: кемпір, шал, түлкі, арыстан, тышқан, қоян, қасқыр. Аталған кейіпкерлерді біріктіре отырып жаңа ертегі мазмұнын құрастырып айтуды ұсынады. Балалар ертегі ойлап тапқан бала жүргізуші болып ойын жалғасады.

«Қажетті суретті тап»

1 нұсқа (3-5):

Мақсаты: Логиқалық ойлауға үйрету, күн тәртібіне қажет іс-әрекетті еске түсіру; қай кезде, не істелетінін айтуға үйрету.

2 нұсқа (5-6):

Мақсаты: Логиқалық ойлауға үйрету, күн тәртібіне қажет іс-әрекетті еске түсіру; қай кезде, не істелетіні жөнінде сөйлем құрап айтуға үйрету; түрлі жаттығу жұмыстарын өздігінен орындауға төсілдіру.

Керекті заттар: үлкен және кішкене суреттер немесе қуыршаққа арнаған ыдыстар, ермек саздан, балшықтан жасалынған тоқаш, нан, бауырсақ, шұжық, айран, сүт, шәй қораптары.

Ойынның барысы.

Ойын суреттер қатыстырылып жүргізілсе, тәрбиеші үлкен суретті, мысалы, үлкен тәрелке немесе қасық ұстаған қыздың суреті. Балалар қораптағы суреттердің ішінен тақтаға ілінген сурет мазмұнына сәйкес заттарды алып, үстелге қояды. Не істегені туралы айтады.

Мәселен қасықтың суретін алса: «Мен қасық алдым. Қасықпен тамақ ішеді. Қасық ағаштан, (металдан) жасалынған. Бұл үлкен қасық. Онымен сорпа ішеміз», - деп жауап береді. Ойынның соңында балалар ойынға қатысты заттардың суретін салады.

«Сен нені ұнатасың?»

1 нұсқа (3-5):

Мақсаты: Көкөністер мен жеміс жидектерді таный біліп, дұрыс атату, ұқсас жемістер мен көкөністерді табуға дағдыландыру.

2 нұсқа (5-6):

Мақсаты: Көкөністер мен жеміс жидектерді таный біліп, дұрыс атату, сөздік қорларын молайту, байланыстыра сөйлеуге дағдыландыру.

Көрнекі құралдар: көкөністер мен жеміс – жидектер суреттері.

Ойынның барысы.

Көкөністер мен жеміс-жидек суреттері алынған карточкалар тақтаға ілінеді. Үстел үстінде көкөніс, жеміс суреттері аралас жатады. Шақырылған бала өзіне ұнаған жеміс немесе көкөністерді танып алады да, карточкаға (қалтаға) салады. Қайда өсетіні, түсі, пішіні, дәмі туралы сипаттап айтады.

«Жалпы атауын ата»

1 нұсқа (3-5):

Мақсаты: Балаларға заттарды жеке-жеке таныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешу арқылы тапқырлыққа, шапшаңдыққа баулу.

2 нұсқа (5-6):

Мақсаты: Балаларға заттарды жеке-жеке таныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен айтқызу. Көкөністер деген сөзге сөйлем құрастыру, көкөністер қалай өсіп шығатынын қимылмен көрсету. Түстеріне, пішініне қарап бір - бірінен айырмашылықтарын салыстыру.

Көрнекілік: жемістер, ойыншықтар, оқу құралдары, үй жиһаздары.

Ойынның барысы.

Тәрбиеші балаларға хатқалтаның ішіне салынған жемістер, ойыншықтар, оқу құралдары, үй жиһаздарының суреттері бар бірнеше сериялы дидактикалық материалдарды таратып береді. Осы материалдарды жалпы атауына сәйкес топтастыру қажет. Өзінің топтағанын дәлелдеп айтуы тиіс.

Мысалы: алма, өрік, алмұрт жемістерге жатады. Өйткені олар-жеміс ағаштары.

"Қосымша суретті табыңыз"

Мақсаты: мнеможол бойынша 2-3 сөйлемнен сипаттамалық әңгіме құруға үйрету

Міндеті : мнеможолдардағы суреттерден іңгіме құрастыру

1-тапсырма : ойын балаларға ыңғайлы жерде өткізіледі. Тәрбиеші балаларға 3-4 мнемомаршыан тұратын мнемомаршыы көрсетеді, оның мазмұны тақырыптың сипаттамасына сәйкес келмейді. Бала оны табуға тырысады және неге оны таңдағанына жауап береді. Әрі қарай, тақырып туралы мнеможол туралы айтады.

Күтілетін нәтиже: мнемолмен жұмыс жасауға дағдыланады , сөздік қорлары артады ,әңгіме құрастыруға дағдыланады

"Мен не көрсететінімді атаңыз".

Мақсаты: мнемомаршы көмегімен заттарды сипаттамалық белгілері бойынша біріктіру және атау қабілетін қалыптастыру ; көрнекі есте сақтау, ойлау, үйлесімді сөйлеуді дамыту.

Міндеті . мнемомаршыарды ұқсас белгілері арқылы біріктіру, жасырылған заттарды нақты бір атпен атауға дағдылану

1-тапсырма: Тәрбиеші балаға мнемомаршы көрсетіп, олардың атын сұрайды.

- Енді барлық заттарды бір сөзбен атаңыз (тәрбиеші ыдыс-аяқ заттарын көрсетеді).

- Бұл не?

Содан кейін киім заттарының мнемомаршыарын көрсетеді және бір сөзбен атауды сұрайды.

- Бұл не?

Содан кейін тәрбиеші заттардың бөліктерін көрсетуді ұсынады.

Мысалы:

- Шәйнектің мұрнын көрсет.
- Қақпақты көрсетіңіз.
- Көйлекте не бар? (Жендер, жағалар, қалталар, түймелер.) Және т. б.

Күтілетін нәтиже: мнемощаршылармен танысады, заттарды сипаттауға дағдланады, бөлшек арқылы заттарды табады

«Табиғат құбылыстарын ажыратып олардың қасиеттерін ата»

Мақсаты: Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.

Көрнекіліктер: қар мен жаңбыр бейнеленген суреттер.

Ойын барысы: Балаларға қар мен жаңбырдың суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында табиғат құбылыстардың қасиеттерін айтып берулері керек.

Бұл қай кезде киеді?

Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндату арқылы сөздік қорларын молайтып, ауыз екі сөйлеуге баулу.

Көрнекілік: жыл мезгілдеріне сай киімдердің суреті **Ойын шарты:** суреттегі киімдерді қай мезгілде киетіндігін айтқызу.

«Бізге күз не әкелді?»

Мақсаты: Күз бізге не әкелгені туралы білімдерін бекіту. Көкөністер мен жемістердің адам ағзасына пайдасы туралы ұғымдарын бекіту. Ойын арқылы түстерді, **жемістер мен көкөністерді ажырата және атай білуге үйрету.** **Көрнекіліктер:** Күздің суреттері, **жемістер мен көкөністердің суреттері.** **Ойын шарты:** суреттерін көрсетіп, олардың бір-бірінен ажыратып айту тапсырылады. Білімдерін анықтау барысында олар туралы балалардың білетін тақпақтарын айтқызуға болады.

"Табиғат әлемі".

Мақсаты: жануарлары туралы білімді бекіту; мнемокестелар бойынша сипаттамалық әңгіме құрастыруды үйрету; жануарлардың сыртқы түрі мен өмір салты туралы өз білімдерін пайдалана отырып, белсенді сөздікті байыту

Міндеті : жануарларға тән және оларды жалпы белгілер тобына біріктіретін белгілерді сипаттау

1-тапсырма: суретті тандаған әр ойыншы мнемоблицтерге сәйкес өзінің жануарлары туралы әңгіме құруы керек. Тәрбиеші балаларға жануарларының мнемоблицтерін ұсынады. Балалармен бірге жануарларды мнемоблицтерге қарайды.

- Балалар, оларды сипаттауға тырысайық.

-түстерге қарап жануарларды ата

-қай жануардың іні екенін аты

Ол жануарды мнемоблиц бойынша сипаттауды ұсынады.

Күтілетін нәтиже: мнемокесте арқылы жануарларды сипаттауға әңгіме құрастырады, сөздік қорлары байды, ойларын жеткізе алады

"Лото"

Мақсаты: заттарды өсу орнына біріктіру қабілетін қалыптастыру: қай жерде өседі, мнемоблицтер мен мнемоблицтердің көмегімен балалардың көкөністер, жемістер, гүлдер туралы білімдерін бекіту;

Міндеттері: балаларға көкөніс пен жемісті ажыратуға үйрету, сөйлеу дағдыларын дамыту.

1-тапсырма: Тәрбиеші балаларға көкөніс бақшасы, БАҚ, гүл бақшасы және көкөністер, жемістер, гүлдер бейнеленген мнемоблицтер бейнеленген мнемоблицтерді ұсынады. Тәрбиеші олардың қолында не бар екендігі туралы сұрақтар қояды. Содан кейін барлық тиісті ұяшықтарын жабуды ұсынады.

өлшемдеріне назар аударады

сипаттама береді суреттегі жерлерді не өсетінін айтады

Күтілетін нәтиже: жемістерді біледі, көкөністерді біледі, әңгіме құрастыра алады, әңгімелеу дағдысы қалыптасады

"Не болмады?"

Мақсаты: тақырыпты дұрыс атай білу, мнемоблицтер бойынша оған тән белгілерді атай білуді қалыптастыру; балаларда көру жадын, сөйлеуді дамыту

Міндет: мнемоблицтердегі суреттерге тән белгілерді атауға дағдыландыру

1-тапсырма: Тәрбиеші 3-4 мнемоблиц қатарын қарастыруды және есте сақтауды ұсынады. Осыдан кейін тәрбиеші мнемоблицтердің бірін алып тастау үшін баланың көзін жұмуды ұсынады. Бала сұраққа жауап беруі керек: "не болмады?"

Тапсырма орындалып болғаннан кейін қсiмдiктi баптау тақырыбына әңгіме құрастырады

Күтілетін нәтиже: мнемоблицтердегі суретті сипаттай алады, әңгіме құрастыра алады, ертегілерді табады

Көңілді жемістер мен көкөністер.

Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажыратуға дағдыландыру

Міндеттері: Балалардың қиялын, зейіні дамыту. жемістер мен көкөністерді бейнелей отырып, оларға «жан» бітіруге (қол, көз, аяқ, т.б) үйрету.

Тапсырмалар

1-тапсырма: Бақшада қайсысы өседі?

2-тапсырма:

Жеміс –жидектерді боя

3-тапсырма: Что где растет?

Жемістер мен көкөністерді ажыратады

Кемпіркосақ (жіптерді пайдалану)

Мақсаты: Кемпіркосақ туралы мәліметтермен танысу

Міндеттері: Кемпіркосақтың келбетін жіпті бояу арқылы бейнелеу тәсілін үйрету. Табиғат құбылыстарының әдемілігіне қызығушылықтарын арттыру

Тапсырмалар

1-тапсырма: Суретті боя , салыстыр.

Дұрыс бояған ба екенсің?

2-тапсырма : Тұрлы түсті қағаздан кемпіркосақты жасау, қатты қағазға жапыстыру

Күтілетін нәтиже : Кемпіркосақ туралы біледі

«Ғарыш әлемі»шашырату әдісі

Мақсаты: Ғарыш әлемі туралы түсініктерін дамыту, ғарыш әлемін суреттеуге баулу

Міндеттері: Бейнелеу өнеріне қызығушылықтарын арттыру, бейнелеу материалымен ойын ойнауға ынталандыру, балаларға қуаныш сыйлау, шығармашылық шабыт ахуалын қалыптастыру.

Тапсырмалар

1-тапсырма: Мозайка

Суретте не бейнеленген?

Ғарыш кемесін қайда қолданады?

Ғарышкерлер туралы не білеміз?

Ғарышты не үшін зерттейді?

2-тапсырма: Суретті боя

3-тапсырма : Кім білгір? Сурет туралы небілемі?

Күтілетін нәтиже : Ғарыш әлемі туралы түсінік қалыптасады

«Қошқар мүйіз» оюы

Мақсаты: қошқар мүйіз деп аталуын түсіндіру , оюды салуға , қиюға дағдыландыру

Міндеттері: Сурет салудың әртүрлі әдіс-тәсілдерін пайдаланып бір суретті бірнеше түрдендіріп сала білу іскерлігін дамыту.

Тапсырмалар

1-тапсырма. Ассоциация жасау. Ою сөзіне

Суреттегі бейне не туралы

Ою туралы білесің бе?

Оюды қайда қолданады?

2-тапсырма: Суретті боя. Үздік сурет бояуы

3-тапсырма: Үлгіге қарап оюды қырық

Күтілетін нәтиже : қошқар мүйізді біледі

Табиғат дегеніміз не?

Мақсаты: Балаларды табиғат, тірі табиғат, өлі табиғат туралы туралы түсініктермен таныстыру

Міндеттері: Табиғи және адам қолымен жасаған объектілерді ажырата алуды үйрету, адам мен табиғат арасындағы ажырамас байланыс жайында түсініктерін қалыптастыру

Тапсырмалар

1-тапсырма: Мозайка .Сурет туралы ойыңды айт

Табиғатты қалай түсінесің?

2-тапсырма:Суретті боя. Екі суреттің айырмашылығы неде?

Күтілетін нәтиже : табиғат, тірі табиғат, өлі табиғат туралы туралы біледі

Жеуге жарамды және улы саңырауқұлақтар

Мақсаты:Саңырауқұлақтардың түрлері туралы білімдерін арттыру

Міндеттері: саңырауқұлақты дұрыс жинау ережесі туралы түсінік беру , жарамды және улы саңырауқұлақтарды ажырату туралы әігңмелеу

Тапсырмалар

1-тапсырма: Қызығушылығын ояту

Саңырауқұлақты білеміз бе?

Оны тергенбіз бе?

Саңырауқұлақты жеуге болады ма?

Улы саңырауқұлақ дегенді қалай түсінеміз?

2-тапсырма: Зачеркнии ядовитые грибы

2-тапсырма : Кескінін тап

Күтілетін нәтиже : Саңырауқұлақтардың түрлерін біледі

Жануарлар-біздің көмекшілеріміз.

Мақсаты: жануарлардың түрлері туралы ақпараттарды меңгерту

Міндеттері: Үй жануарларына деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.

Тапсырмалар

1-тапсырма:Бірдей құлындарды тап

Құлыншақ туралы не білесің?

Құлыншақты көргенсің бе?

Құлыншақ сәйгүлік болу үшін не істеу керек

2-тапсырма :Төлдерін тап

Күтілетін нәтиже : жануарлардың түрлері таниды

Қазақстанның «Қызыл кітабы»

Мақсаты: Қаз Қызыл кітабы туралы түсініктерін қалыптастыру

Міндеттері: сирек кездесетін және жойылу қауіптегі өсімдіктермен, жануарлармен таныстыру.

Тапсырмалар

1-тапсырма: Төлдерін тап

Әр жануардың адамзатқа берер пайдасын ата

Сурет туралы ойларыңды айт

2- тапсырма : Мозайка

Түрлі түсті қағаздан жылқының бейнесін құрастыру, пішіндеу, қырку

3-тапсырма: Қызыл кітапқа енген жануарлар мен өсімдіктерді ата

Күтілетін нәтиже : Қаз Қызыл кітабы туралы түсінеді

Күзгі ауа тазалығы немесе ауаны қалай көруге болады.

Мақсаты: күздегі ауа, оның қасиеттері және құрамы туралы білімдерін арттыру

Міндеттері: күзгі ауаның адам өміріндегі рөлімен таныстыру.

Тапсырмалар

1-тапсырма. **Сен білесің бе?/Сұрақ-жауап/**

-Ауаны көре аламыз ба?

-Қалай ойлайсыңдар , ауаның түсі бола ма?

-Сен ауаны қолыңмен ұстай аласың ба?

- Ауа бізге не үшін керек?

Қызығушылығын ояту .Тақпақ, жұмбақтар

Жиып теріп болатын

Қамбаға астық толатын.

Қызыл қырман ойнайтын,

Қай мезгілде болады? (күз)

-Жарайсыңдар!

-Күзгі ауаны қалай сипаттай аламыз? /суретпен жұмыс/

2-тапсырма: **Мен айтамын,сен аяқта! Ойыны.**

-Күз келді .Ауа-райы/салқындайды/ екі қолымен денеін құшақтйды.

- Соғады салқын жел...../Ууууууууу/ қолдарын жоғары көтеріп жел болып еседі.

–Кенет жаңбыр жауа бастады...../тарс-тарс-тарс/ қимылмен көрсетеді.

–Қолыма алдым/қолшатыр/ қимылмен көрсетеді.

–Жаңбыр міне/басылды /

-Күн шайдай/ашылды/

-Таза ауа жұтайық...../ааааап/демін ішке алу.

3- тапсырма. / **Жапырақтар жинаймыз/ ойыны**

Әр оқушы жапыраты алған сайын күзге байланысты бір сөз айтады.

Қиылған жапырақтарды жапсыру.

Күтілетін нәтиже : ауа, оның қасиеттері және құрамы біледі

Өлкеміздің жануарлар әлемі.

Мақсаты: балалардың өлкеміздің жануарлары туралы түсініктерін кеңейту.

Міндеттері: жануарларға қайырымды, қамқор болуға, оларға пайда тигізуге дағдыландыру

Тапсырмалар

1-тапсырма:

-Балалар, біз қай республикада тұрамыз?

-Қазақстанның қай өлкесінде тұрамыз?

-Ал біздің өлкемізде нелер кездеседі?

-Дұрыс . Біз бүгін солардың ішінде жануарлар туралы айтатын боламыз.

Балалар, жануарлар нешеге бөлінеді?

Жануарлар екіге бөлінеді. Үй жануарларына сиыр, қой, түйе, ешкі, ит, мысық жатады.

Ал жабайы жануарларға аю, түлкі, қасқыр, қоян сияқты орманда мекендейтін

жануарларды жатқызамыз.

-Енді олардың адамға қандай пайдасы бар?/Өңгімелеу/

2-тапсырма: **Қалай дыбыстайды?ойыны**

Үй жануарларының дыстарын дыбыстап шығады.

-Қой қалай дыбыстайды?/мәә-мәә/

-Сиыр қалай дыбыстайды?/мөө-мөөө/

-Ит қалай дыбыстайды?/аф-аф/.....

3-тапсырма Үй жасау ойыны

Берілген пішіндерден итке үй жасау/жапсыру/

Күтілетін нәтиже : өлкеміздің жануарлары туралы біледі

Өрт апатынан сақтану

Мақсаты: Өрт апаты туралы түсініктерін қалыптастыру

Міндеттері: ересек адамдардың көмегінсіз от жағудың, отпен ойнаудың қауіптілігін және оның үлкен апатқа апарып соқтыратынын түсіндіру.

Тапсырмалар

1-тапсырма:Миға шабуыл

-Ойыннан от шығады –деген мақалдың мағынасын қалай түсінесіңдер?

- От неге адам өміріне қауіп туғызады?

-Оттан қалай сақтанамыз?

2-тапсырма:Өрттен сақтану ережелерін білеміз бе?

3-тапсырма : Өрт сөндіру қызметін қалай шақырамыз?/Сахналау/

Күтілетін нәтиже :: Өрт апаты туралы түсінеді

Табиғаттағы су айналымы.

Мақсаты: табиғаттағы су айналымымен таныстыру.

Міндеттері: Су қасиеттеріне қарай әртүрлі болатындығы:дәмі, тазалығы.т.б. туралы білім беру.

Тапсырмалар

Қызығушылығын ояту.

Самал жел бізді желдетші,

Күн нұры бізді жарқырат.

Таза ауа дем берші,

Мөлдір су бізді салқындат.

1-тапсырма. Сұрақ – жауап әдісі

-Балалар, «су» деген сөзді естігенде кезде көз алдарына ең алдымен не елестейді?

-Ал біз суды не үшін пайдаланамыз?

-Ал судың пішіні болады ма?

2- тапсырма. Суретпен жұмыс

3- тапсырма.Мақал-мәтелдер

- Судыңда сұрауы бар.

- Сумен ойнама — батарсың,

Отпен ойнама — жанарсың.

- Түнгі су — ну, күндізгі су — бу.

Күтілетін нәтиже :табиғаттағы су айналымымен танысады

Балықтар туралы біз не білеміз?

Мақсаты: Балықтар туралы білімдерін арттыру

Міндеті: олардың сыртқы ерекшеліктері мен тіршілік ету ортасы туралы білімдерін толықтыру.

.

Тапсырмалар

1-тапсырма:

- Сендер қандай балықтарды білесіңдер?

- Балықтар қайда өмір сүреді екен?

- Қандай суларда өмір сүреді?

- Неше түрлісі болады?

- Ал олар немен қоректенеді?

2-тапсырма:Кім зерек?

Суретте не бейнеленген? Суреттегі балықтарды атайды.

2-тапсырма:Балық суретін саламыз.

Күтілетін нәтиже :Балықтар туралы біледі

Тиін, қоян, және бұлан орманда қысты қалай өткізеді?

Мақсаты: Тиін, қоян, және бұлан жануарлары туралы білімдерін дамыту

Міндеттері: Ормандағы жануарлар өмірі туралы, олардың қысқы мерзімге бейімделуі жайлы ұғымдарын қалыптастыру.

Тапсырмалар

1-тапсырма. Миға шабуыл . Суретті таны

-Сурттегі нелердің бейнесі?

-Тиін, қоян, және бұлан қандай жануарлар?

- Олар қайда мекендейді?
- Олар немен қоректенеді?
- Адамға қанда пайдасы бар?
- Тиін, қоян, және бұлан орманда қысты қалай өткізеді?

2-тапсырма. Жұмбақтар шеш.

Қалқиған ұзын құлағы,
Елеңдеп қорқып тұрады./ қоян/
Бұтадан-бұтаға секірген,
Кішкентай ғана шапшаң аң./тиін/

3-тапсырма: Суретті боя. /Үздік сурет бояуы / байқауы

Күтілетін нәтиже : Тиін, қоян, және бұлан жауналарын біледі

Құстар өмір сүруі керек

Мақсаты: Құстардың түрлерімен және Қызыл кітапқа енген құстармен таныстыру.

Міндеттері: Балалардың экологиялық тұрғыдан ойлау қабілеттерін қалыптастыру.

Тапсырмалар

1-тапсырма: Қызығушылығын ояту. Үй құстарын қорша

2-тапсырма: Найти зим ующих птиц

Олар туралы ойларыңды атыңдар

Суреттегі құстардың дыбысиарын салыңдар

3-тапсырма : Шығармашылы жұмыс. Ермексаздан қыран құстың сұлбасын жасау

Құстардың түрлерімен танысады

№2 Тақырыбы: « Аю»

Ойын мақсаты:Балаларды ұйымшылдыққа, алғырлыққа баулу.

Ойын шарты:Бір бала аю болып сайланады, Қалған балалар қоян болады. Қояндар орманда ойнап жүріп ұйықтап жатқан аюды оятып жібереді. Аю ашуланып қуа жөнеледі.Ойын 2-3рет қайталанып, аю жаңадан сайланып отырады.

№3 тақырыбы «Ақ қоян»

Ойын шарты:Балалар дөңгеленіп қол ұстасып тұрады, ортада бір бала қоян болады.

Балалар барлығы бірлесе қоянды оятуға тырысады.

-Қояным,қояным ұйқыңнан тұршы

Бет-қолыңды жушы,

Айнаға қарашы,

Шашыңды тарашы,

Мәсіңді киші,

Көлегінді киші,

Енді бізді қушы-деп балалар қаша жөнеледі.

Монтессори технологиясын қолданудың әдіс – тәсілдері.

1896 жылы Рим университетінің медициналық факультетін бітіргеннен кейін М.Монтессори Италиядағы әйелдерден шыққан бірінші медицина докторы болып табылды.

Университеттің емханасына да ақыл – ойы артта қалған балаларға бақылау жасап көрді. 1900 жылы Марияның өзі дамуын да ауытқушылықтыры бар балаларға арналған Еуропадағы бірінші оқу орнына басшылық етті. Оның кішкентай емделушілері нашар сойлегендіктен, ол саусақтардың ұсақ моторикаларын жаттықтыру арқылы сөйлеуді дамытатын арнайы жаттығулар және балалардың өзіндік сенсорлық тәжірибе негізінде қоршаған ортаны зерттей алатын арнайы құралдар және ойындар әзірледі. Сөйтіп, Монтессори өзінің бірқатар уақыты өткеннен кейін оның тәрбиеленушілері оқу, жазу, есептеуді кәдімгі мектептегі өздерінің құрдастарынан бұрын үйренді. 1909 жылдан бастап М.Монтессори жүйесі өмірге белсенді түрде енгізіле бастады. Түрлі елдің педагогтары үшін курстар ашылды. 1910 жылы «Монтессори әдісі» атты кітап жарық көрді. 1929 жылы М.Монтессори қазіргі кезде де жасап жатқан халықаралық Монтессори Ассоциациясының негізі салынды. Италиядан Фашистік тәртіп кезінде елден кетеді, 76 жасында қайта оралып, көптеген еңбектерін шығарады. 1950 жылы Амстердам университетінің профессоры атағы, докторлық құрмет дәрежесі беріледі. Бұл әдіс бойынша 3 жастан 6 жасқа дейінгі балалар зейінін, шығармашылық және логикалық ойлау қабілетін, есте сақтауды, сөйлеуді, елестетуді, қимылды дамытады. Монтессори әдісінің негізгі қағидасы – «оқы, оқы» деп күштеп емес, ойын арқылы оқыту және баламен дербес тіл табысуға негізделген жаттығуларды таңдап алу. Мұнда бала дидактикалық материалдар мен сабақ уақытының ұзақтығын өзі таңдайтын болғандықтан оқытуда ерекшеліктер бар. Сондай – ақ, олар өз қателіктерін өздері көріп, соны өздері түзеп отырады. Монтессори бөлмесінде «Барлығымен еркін айналыс, бірақ басқаларға кедергі жасама» деген ереже үнемі сақталады. Бүгінде осы әдіспен жұмыс жасайтын балабақшалар көптеп ашылып жатыр. Балабақшадағы ұстаздар міндетті түрде дайындық курсынан өтеді. Монтессори әдісінде сыныптық сабақ системасы жоқ, мектеп партасының орнына жеңіл қозғалатын столдар мен отырғыштар, кілемшелер қолданылады. Монтессори ұстаз баланың өз бетімен жұмыс жасауын қадағалайды. Монтессори әдісі үшін негізгі бөлімнен тұрады: бала, қоршаған орта, ұстаз.

XXI ғасыр табалдырығын білім мен ғылымды инновациялық технологиялық бағытты дамыту мақсатымен атауымыз үлкен үміттің басты нышаны болып табылады. Ұрпағы білімді халықтың болашағы бұлыңғыр болмайды. Жас ұрпаққа мән – мағыналы, өнегелі тәрбиемен білім беру – бүгінгі күннің басты талабы екені бәрімізге белгілі. Баланың жеке тұлға ретіндегі дамуы өзіндік көзқарасының қалыптасуы, ой – өрісінің кеңейуі балабақша қабырғасында басталатыны сөзсіз. Қай кезеңде болмасын балабақшада Монтессори әдісі еш уақытта орнын жоғалтқан емес. Бала табиғатында білуге құмар, тумысынан – ақ өсуге, жетілуге ұмтылысы басым. Сондықтан да қарқынмен дамып бара жатқан мына заманда балабақшадағы педагогтардың ұлттық қалып, ұлттық мінезді сақтай отырып, бала тәрбиесінің әдістерін тынбай ізденіп, жиі жаңартып отыруы заңдылық.

Мария Монтессори тарапынан ұсынылған тәрбиелеу жүйесі. Монтессори әдістемесі әрбір тәрбиеленушіге деген даралы тәсілдемеге негізделген. Бұған сәйкес балалар

материалдармен өздері қалағанынша ұзақ уақыт жұмыс жасай алады. Жұмыс материалдарын да, сабақ уақытының ұзақтығын да өздері таңдайды. Балалардың табиғи қажеттіліктері мен үрдістері үшін даярланған білім беру дәстүріне деген көзқарасты елестетіңіз. Педагогтарды білім көзі ретін де емес, балалар сынамалар мен қателіктер арқылы проблемаларды шешетін, жаңалықтар ашатын және тәжірибелер арқылы үйренетін динамикалық, даяр орта ұйымдастырушы ретін де елестетіңіз.

Мария Монтессори осы әдістің негізін 100 жылдан астам уақыт бұрын салған. Бүгінгі әлемде, білім сағат сайын өзгеріп, деректер құм шамасындай чиптерде сақталатын заманда ақпарат емес, ой алдыңғы орынға шығады. Білім емес, әрекет маңызға ие болды. Біз ойланып әрекет жасайтын, жаңалықтар ашатын, ойлап шығаратын, құрастыратын және алдағы ғасыр алдыға қоятын проблемаларды шешетін келесі ұрпақты қалай тәрбиелей аламыз? Шынайы, іс жүзіндегі жұмыс қана сұрақтың жауабы болып табылады. Білім беру білім тарату және деректерді жалаң түрде жаттатудан баланың қолы мен миын жұмыс істететін, сын тұрғысынан және креативті ойлауды өмір жолына айналдыратын оқыту түріне көшу тиіс. Балалық шақтан бастап, жеткіншек шақ арқылы ересек өмірге дейін адамзат дамуының бәріне ортақ үрдістері бар. Егер бұл үрдістер білім беру базасын қалыптастыру үшін пайдаланылса, біз оқыту барысында табиғатпен үйлесімді жұмыс істей аламыз. Дұрыс орта қалыптасқан жағдайда үйрену, жұмыс пен тапсырманы орындау барысында ләззат алу адамзат табиғатына тән. «Өзін – өзі қалыптастыру» әрбір баланың міндеті екендігін түсініп, біз өзіміздің педагогтар ретіндегі ролімізді сәулет инженері кәсібіне ұқсастығын байқаймыз. Біз балалардың шығармашылығын, қиялы мен дербестігін ынталандыру барысында дағдылар мен білімдерін қалыптастыратын жоспарлар, материалдар, құралдар мен тәжірибелердің әрбір кезеңде әр бала үшін қолжетімділігін қамтамасыз етуіміз керек. Мен осы салада жұмыстанып жүргеніме 1 жыл болды. Осы бір жыл ішінде балалар жақсы нәтижеге жетуде. Білуге, үйренуге деген талпыныстары, өз – өзіне еңбек ету, бір – бірімен қарым – қатынас жақсарып. Бір ойыншыққа таласпай күте білуді, қоршаған ортаға деген қызығушылығы, өз ойларын ашық айтуға т.б қарым – қатынастарда жақсы нәтиже беруде.

2. Монтессори методикасы.

Монтессори әдісінің мақсаты:

- Балаларды еркін тәрбиелеп, өмірге бейімдеу.
- Өмірде өз мақсаты бар екенін қалыптастыру.
- Балалардың өзінің үйреніп, өзін дамытуына жаңа мүмкіндіктер беру.

Монтессори педагогтың міндеті:

- Балаға өз жұмысын басқаруға көмектесу.
- Негізгі түстерді айыра білуге үйрету.
- Ұсақ моториканы дамыту.
- Алғашқы математикалық, ғарыштық түсініктерді қалыптастыру.
- Зейінін тұрақтандыру.

- Тәртіпке үйрету.

Негізгі сабақ түрлері:

- Материалдармен жұмыстың жеке көрсетілімі.

- Топтық сабақ

- Жаңа ұғымдар туралы сабақ.

Монтессори 5 аймақтан тұрады:

1. Күнделікті өмір жаттығулар аймағы.

2. Сенсорика аймағы.

3. Математика аймағы.

4. Тіл аймағы⁷

5. Ғарыш аймағы.

1. Күнделікті өмір жаттығулар аймағы:

Күнделікті өмір жаттығулар аймағы кішкентай балалар үшін ерекше маңызды. КӨЖ аймағында бала өзіне және өз заттарына қарауға көмектесетін материалдар орналасқан. Материалдар бала өзі істейтін ісінің мақсатын айқын түсінген жағдайда таңдап алынады. Бала өзі киінуге (түйме, кнопка, сыдырма, жіпшелер, түйрегіштер, баулар, банттар, ілмектер сияқты заттар салынған рамкаларды пайдалана отырып) үйренеді. Ұқыпты бір нәрсені құюға, төгуге, ыдыс жууға, айна сүртуге, киім – кешек жууға, шын үтікпен оны үтіктеуге, салаттар жасауға, көкөністер тазалауға, кесуге, майдалауға, жаңғақ ашуға, аяқ киім тазалауға, бір жерден екінші жерге тасымалдауға өзіне – өзі қызмет етуге үйренеді.

2. Сенсорика аймағы:

Бұл аймақта бала қоршаған ортаны зерттеуде өзінің сезімдерін қолдана білуге үйренеді – осындағы материалдар арқылы өзінің көру сезімін (Түрлі түсті кестелер, көлемі мен пішінін ажыратуға арналған материалдар т.б). Сипап сезу сезімін (сипау үшін тақтайшалар, маталардың қиындыларының жиынтығы т.б). Иіс сезу (иістері бар жәшікшелер). Дәм сезу (дәм сезу банкашалары т.б). Есту сезіміне (шуылдайтын қорапшалар, музыкалық аспаптар т.б) жетілдіреді, сол сияқты температураны ажырату, заттардың салмағының айырмашылығын білу және есте сақтау қабілеттерін жаттықтырады.

3. Математика аймағы:

Сенсорлық материалмен жұмыс істеп, логикалық ойлауды үйренген соң бала еш қиындықсыз өзіне таныс ұғымдарды математикалық терминдерге айналдыра бастайды. Оның үстіне математиканы үйрену табиғи жүріп отырады: себебі бала жай ғана математикамен ұласатын дайындалған ортада өмір сүреді. Математикалық дамыту аймағы бала санауды, қосу мен азайтуды, көбейту мен бөлуді, түбірге алу, мағыналы сандармен жұмыс істеу үшін барлық керекті материалдардан тұрады.

4. Тіл аймағы:

Балаға тілді алып жүруші ретінде тілді дамытуға арналған (онсыз толыққанды интеллектуалды өсу мүмкін емес болғандықтан) тиісті материалдар қажет. Берілген аймақта жазуға моторлық (қимылдық) дайындық, фонетикалық естудің дамуы, жазу мен оқуға үйрету, т.б қарастырылады. Бұл жерде бала өзінің қорын кеңейтуге, әріптермен танысуға, саусағымен қиынырақ әріптерді салуға, манна жармасына сурет салуға, сондай – ақ жылжымалы алфавит арқылы сөздерді қоюға үйрене ді.

5. Ғарыш аймағы:

Жұмыс баланы қоршаған ортамен байланыстырады. Ғарыш аймағында балалар жер бедері, жер шары, әлем бойынша елдерді, олардың мәдениеті мен дәстүрін, өлі және тірі табиғатты, табиғат құбылыстарын, жануарлар мен өсімдіктерді, биологиялық, географиялық, физикалық, химиялық түсініктерін толық алады. Бұл аймақта балалар тереңдетіле түсінік алады.

Балалар жұмыс істегісі келетін аймақ пен нақты Монтессори – материалды өзі таңдайды. Ол жалғыз өзі немесе басқа баламен жұмыс істегісі келе ме, оны да өзі таңдайды. Бала өзінің қарқынында жұмыс істейді. Монтессори баланың шынайы заттармен айналысуын «жұмыс» деп атайды, ал біз «ойын» деп санағанға үйреніп қалғанбыз.

Монтессори тобындағы материалдарға төмендегідей талаптар қойылады:

1. Бала өз қозғалыс қажеттіліктерін іске асыра алу үшін ортаның барлық материалдарына еркін қол жеткізе алуы керек.
2. Материалдар төмен, жақсы көрінетін, баланың бойына сәйкес сөрелерде тұрғаны жөн.
3. Төменгі сөрелерге ауыр, көлемді материал, ал жоғары сөрелерге жеңілірегін орналастырған дұрыс болады.
4. Балалардың материалды орнынан қозғауды жеңілдету мақсатында оны бөлшектеп әкелуге үйретуге болады.
5. Материалдарды жақтаулары ыңғайлы шағын табақшаларға орналастырған жөн.
6. Баланың Монтессори - топта бейімделу кезеңінде пластикалық жинақтар қолдануға болады, бұл ыдыс құлаған жағдайда, сәтсіз жағдайда қорқыныш, өзіне сенімсіздігін төмендету мақсатында істеледі.
7. Сенсорлық және күнделікті өмір жаттығулары аймағы қозғалыс дамуы қалыпты балаларға арналған ортаға қарағанда құрылымы бойынша көлемдірек болуы керек.
8. Материалдар дамуында бұзылуы бар балаларға қызықты болғаны жөн: классикалық Монтессори-материалдардың арасында көзге түсетін, ашық түсті қоямыз.
9. Презентациялардың кезеңділігін ескеру керек (цилиндрлер блогында бірнеше тесікті жауып қою, ілгекті рамкаларды 2-3 үлгімен шектеу).
10. Қозғалыс бұзылуы ауыр балалар үшін материалды түрлендірген дұрыс (“қызғылт мұнара” кубиктерін магнитпен жабдықтау, цилиндрлер көлемін үлкейту, оңай қысылатын қысқыштар қолдану)
11. Қағаздан жасалған құрал –жабдықтарды ламинациялау немесе пластикалық заттармен алмастыру керек.
12. Карточкалардағы суреттер қажетінше ірі және шынайы болғаны абзал.
13. Топтық сабақтарда суреттерді емес, шынайы заттарды таңдаған жөн.
14. Сызықтың бойымен жүру жұмысы кезінде баланың жеке қозғалыс ерекшеліктерін ескеріп, статикалық позаларды қолданбау қажет.

Монтессори әдістемесінің принциптері:

Автор баланың жан – жақты дамуы үшін ең алдымен мыналар қажет деді:

1. Баланың білім алуы мен танып білуіне жағдай жасалған арнайы орта ;
2. Баланың әрекеттерін сырттай бақылаушы және оған көмекші рөлін атқарушы тәрбиеші;
3. Жеке тұлғаны дамытушы жылы аймақ.

Монтессори педагогикасының негізгі принципі:

Баланы өз – өзін тәрбиелеуге, оқытуға дамытуға ынталандыру.

«Маған өзім істеуге көмектес». Монтессори топтарында балалар арнайы әзірленген қоршаған орта- Монтессори материалдары көмегімен өздігінен оқиды. Монтессори материалдарында өзін –өзі бақылау мүмкіндіктері қамтылған, бала өз қателіктерін өзі көріп, өзі соған бейімделеді.

Монтессори сатылары:

1. Монтессори әдісінде үш сатылы оқыту түсінігі бар. Балалардың жаңа білім алып, сөздік қорын толтыру үшін осы әдіс сабақта қолданылады.
2. I-саты – білім алу сатысы. Бұл жерде балаға жаңадан білім беріледі. Тәрбиеші балаға белгілі бір заттың түсі, қасиеті туралы түсініктер береді.
3. II-саты – практикалық білім алу сатысы. Бұл кезде бала іс жүзінде білім алады. Тәжірибе арқылы I-сатыда алған білімдерін пысықтайды.
4. III-саты – тексеру сатысы. Бұл сатыда жаңа сөздер белсенді емес сөздік қордан белсенді сөздік қорға айналады. Ескеретін бір нәрсе, тәрбиеші баланың біліміне сенімсіз болса, онда бұл сынақтар жүргізілмейді

3. Монтессори тобындағы шеңбер.

Монтессори педагогикасының ең бір қажетті бөлшегінің бірі –шеңбер болып табылады. “Шеңбер дегеніміз не?”- деген сұрақ Монтессори сабағына келген барша ата- ананы толғандыратыны табиғи құбылыс. Монтессори педагогтарының бірі оны “ атмосфералық құбылыс” деп атаған екен. Монтессори педагогикасының басты ерекшелігі- ол әлемнің қай мемлекетіне барсаңыз да барлық жерде бірдей жабдық пен дидактикалық материалдың қолданылуы. Әлемнің түкпір- түкпіріндегі кез-келген Монтессори-кабинеттен эллипс түрінде сызылған сызықты көруге болады. Бұл Монтессори шеңбері өтетін орны. Монтессори педагогикасының негізгі ұстанымы – баланың еркіндігі мен бар әрекетті өз бетімен орындауы болып табылатынын бәріміз білеміз. Ал шеңберде балалар бір –бірімен қарым –қатынасқа түседі, яғни әлеуметтік жағынан пайдасы мол. Шеңбер 3 жасқа дейінгі және 3жастан бжасқа дейінгі топтарда екі түрлі жүргізіледі. Бұл топтарда баланың жас ерекшеліктеріне сай жаттығулар, тапсырмалар қолданылады.

Мысалы, 3 жастан бжасқа дейінгі топтағы шеңбер барысында балалар көптеген жаңа ұғымдармен танысады. Бір –бірінің алдында өз ойларымен бөліседі, бірін- бірі тыңдауға дағдыланады. Монтессори тобындағы шеңберді қарастырайық. Бұл топта сабақ барысында 2 шеңбер болады. Біріншісі жұмыс басында, екіншісі жұмыс соңына қарай өтеді. Балалар кабинетке келген соң, музыка қосылып, эллипстің бойымен жүреді. Балалардың арасынан күнде бір бала кезекші болады. Жүру барысында балалар кезекшінің көрсеткен қимылдарын қайталайды. Одан соң бәрі отырып, ауа-райын, апта күнін, айдың нешесі сияқты мәселелерді талқылайды. Бұл жерде сұраққа кімнің жауап беретінін кезекші таңдайды. Барлық сұрақтар талқыланып болғанда тыныштық уақыты

өткізіледі, осылайша бірінші шеңбер аяқталып, балалар еркін жұмысқа кіріседі. Ал екінші шеңбер жұмыс соңына қарай өтеді. Екінші шеңберде белгілі бір тақырып қозғалады.

Шеңберді әрқашан педагог жүргізеді, бірақ ол жалпы әңгімеге көмек беріп қана отырады. Мұнда бала өз бетімен ойын айтып, сезімдерін басқаларға жеткізу мүмкіндігіне құқылы.

Монтессори әдісі балаларға жауапкершілікті сезінуге, өздігінен шешім қабылдауына топта да, жеке де жұмыс жасай алуына, таңдау жасай алуына, өз уақытын ұйымдастыра білуіне, өзіне сеніммен қарауына мүмкіндіктер береді, қолайлы жағдай туғызады.

Қорытынды:

1. Монтессори – педагог М.Монтессори технологиясының теориясын меңгереді, тәжірибеде жүзеге асыруға ықпал етеді;
2. Монтессори - педагог баланың дамуына бағытталған заттық-кеңістік ортаны жасайды;
3. Ата - анамен байланысты нығайтады;
4. Баланың өздігінен еркін дамуға ықпал етеді;
5. Педагог тәрбиешілердің жаңа технологияны меңгеру арқылы кәсіби күзiреттiлiктерi қалыптасады.
6. Балалар өздеріне қызмет етуді, еркін қозғалуын, материалдармен ұзақ уақыт жұмыс жасауға, таңдау жасауға, өздігінен шешім қабылдауға, өз – өзіне деген сенімге, өз ойын ашық айта алуға, жеке жұмыс жасауға, бір – бірін сыйлауға, достық қарым – қатынасқа, өзін жеке тұлға ретінде дамытады.